

امانتداری و اشکال و تاثیر آن در برقراری امنیت اجتماعی

ستایش مخصوص ذات خدایی که پروردگار جهانیان است، همان ذاتی که در قرآن کریم چنین می فرماید: «إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا» ترجمه: « خداوند به شما فرمان می دهد که امانتها را به صاحبانش بدهید!»، و گواهی می دهد که نیست معبود برحق جز الله واحد و لاشریک، و گواهی می دهد که سردار و پیامبر ما حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم بنده و فرستاده خداست، درود و سلام و برکات الهی بر او و بر همه آل و اصحاب و پیروان راستین او تا به روز جزا .

اما بعد!

شریعت اسلامی مملو از دعوت به اخلاق نیکو و ارزش های والا از جمله ایجاد امانت است که الله سبحانه و تعالی بندگان پرهیزگار خود را به آن امر نموده است و مردم مومن و رستگار را به صف امانتداری توصیف نمود چنانچه میفرماید: «إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا» ترجمه: « خداوند به شما فرمان می دهد که امانتها را به صاحبانش بدهید!» و همچنان میفرماید: «وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ» ترجمه: « و آنها که امانتها و عهد خود را رعایت می کنند؛» همچنان پیامبر گرامی مان حضرت محمد صلی الله علیه وسلم میفرماید: اگر این چهار چیز پیش تو هست پس باکی بر آن چیزیکه از دنیا از دست میدهی نداشته باش: امانتداری، گفتار راست، اخلاق نیکو، بدست آوردن طعام از راه حلال.

امانتداری اشکال مختلف و معانی های بزرگتر دارد که همه اینها به احساس مسئولیت در هر امری که به او سپرده می شود، بر می گردد که از جمله شامل امانتداری در نگهداری از اموال کسی و امانت و صدق در کلام است همچنان امانتداری در حفظ راز کسی، و امانتداری در پند و نصیحت و امانتداری در خرید و فروش ، امانتداری در کار و صنعت چنانچه الله سبحانه و تعالی میفرماید: « يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا» ترجمه: « ای کسانی که ایمان آورده اید! تقوای الهی پیشه کنید و سخن حق بگویید...» و همچنان سرور کاینات حضرت محمد صلی الله علیه وسلم میفرماید: زمانیکه کسی از شما سخنی را به رضا الله گوید و او هیچ گمان اش را نمیکند که در مقابل آن اجر و پاداشی به او داده میشود اما الله به او در روز قیامت پاداش این عمل او را میدهد و همانگونه کسیکه خلاف رضایت الله حرفی زند و گمان هم نبرد که از او حساب میشود اما الله متعال در مقابل آن از او در روز قیامت باز پرس میکند و همچنان بار دیگر میفرماید: اگر کسی سخنی گوید و بعد به چهار اطراف نظر اندازد پس بدان این سخن امانت است که باید نگوید. و در حدیثی دیگری آمده هست که اگر کسی از تو طلب مشورت میکند باید در آن امانتداری باشد و همچنان در حدیثی دیگری آمده است که میفرماید: بازرگان رستکار و امانتدار در روز محشر در زمره پیامبران و رستکاران و شهیدان است.

یکی از مهم ترین انواع امانت امانتداری به دعوت بسوی الله متعال است و یکی از خاص ترین ویژگی های انبیا و رسولان است حق سبحان تعالی درباره نوح و هود و صالح و لوط و شعیب علیهم السلام خبر داد که هر یک به قوم خود چنین فرمود: «إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ» ترجمه: «مسئلاً من برای شما پیامبری امین هستم!» و ما شاهد برآن بودیم که پیامبران خدا علیهم السلام همه امانت را به جا آوردند و پیامبر ما صلی الله علیه و آله و سلم رسالت را ابلاغ کرد و امانت را به جا آورد و امت را نصیحت کرد و خداوند به وسیله آن ناراحتی را از بین برد و وفاداری به دعوت مستلزم صداقت با خداست به دور از جستجوی کلمات عجیب و غیر عادی برای جلب توجه یا جلب پیگیری در شبکه های اجتماعی.

پیامبر ما حضرت محمد صلی الله علیه و سلم از همان دوران کودکی و قبل از بعثت در میان قومش صدیق و امین نامیده می شد و اعجاب انگیزترین سرمشق را برای ما در هنگام هجرت به ارمغان آورد زمانیکه حضرت علی رضی الله عنه رفت تا امانت کفار و مشرکان را برگرداند که از آنها از او پیروی نمی کردند و سعی می کردند او را بکشند و از آنها هیچ چیزی محال نبود هیچ یک چیز از اموال آنها را نه برای خود و نه برای یارانش حلال نکرد.

دین مقدس اسلام ما را برای امانتداری امر نموده است و از خیانت به شدت منع نموده است و خیانت را از صفات منافقین قرار داده است چنانچه الله متعال میفرماید: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا أَمَانَاتِكُمْ» ترجمه: «ای کسانی که ایمان آورده اید! به خدا و پیامبر خیانت نکنید! و نیز در امانات خود خیانت روا مدارید» و همچنان نبی کریم صلی الله علیه و سلم میفرماید: نشانه های منافق سه است: هنگامیکه سخن میگوید دروغ گوید، و به وعده خود وفا نمی کند او اگر به او امانت گذاشته شود در آن خیانت میکند و همچنان بار دیگر میفرماید: ایمان برای کسیکه امانت ندارد نیست و دین برای کسیکه اراده ندارد نیست و همچنان نبی کریم صلی الله علیه و سلم میفرماید: یارب از خیانت به تو پناه میبرم زیرا این پناهگاه خیلی ضعیف و خراب هست.

ستایش مخصوص ذات خدایی که پروردگار جهانیان است، گواهی می دهم که نیست معبود برحق جز الله واحد و لا شریک، و گواهی می دهم که سردار و پیامبر ما حضرت محمد صلی الله علیه و سلم بنده و فرستاده خداست، اللهم صلّ وسلم وبارک علیه ، وعلی آله وصحبه أجمعین.

شکی نیست که ایمان و امنیت و صداقت از یک سرچشمه است که آن امنیت است پس امنیت بدون ایمان نیست و ایمان بدون صداقت نیست و اگر امانت از بین برود نابسامانی بزرگ اجتماعی پیش خواهد آمد و ناآرامی و نزاع در جامعه رخ می دهد و مردم به یکدیگر شک می کنند و در آن وقت دوست به دوست خود ایمان ندارد و شوهر و همسر به یکدیگر و هیچ

همسایه ای همسایه خود احساس امنیت و امن ندارد و اما صداقت باعث آرامش و راحت و سکون و امنیت برای مردم جامعه می شود.

با این حال ما تأیید می کنیم که صداقت بخشی از ایمان و اعتقاد ماست که آن را به دوست و دشمن می دهیم و ما خیانت یک خائن را با خیانت جواب نمیدهیم چنانچه الله تعالی میفرماید: «وَأَمَّا تَخَافَنَّ مِنْ قَوْمٍ خِيَانَةً فَانْبِذْ إِلَيْهِمْ عَلَى سَوَاءٍ» ترجمه: «وهرگاه با ظهور نشانه‌هایی، از خیانت گروهی بیم داشته باشی که عهد خود را شکسته، حمله غافلگیرانه کنند، بطور عادلانه به آنها اعلام کن که پیمانشان لغو شده است؛» و نبی کریم صلی الله علیه وسلم میفرماید: امانت را به کسیکه که بشما امانت داده است بسپارید و برای کسیکه با ما خیانت نموده خیانت نکنید، برای انسان جایز نیست که در هیچ صورتی در امانت خیانت کند تحت هر نوع شرایطی و حالاتی که قرار بگیرد باید خیانت در امانت نکند از میمون بن مهران رحمه الله روایت است که میفرماید: این سه تا به نیکی و بدی می انجامد: امانت، عهد و پیوند خویشاوندی، و در نهایت تأکید می کنیم که شدیدترین نوع خیانت، خیانت شخص به وطن، توطئه علیه آن، اتحاد با دشمنان یا همکاری با آنهاست.

خدایا ما را در انجام کارهای خیر یاری کن و مصر ما و سایر کشورهای جهان را از شر هر بدی محافظت کن.